

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 450
van **LIES JANS**
datum: 18 april 2018

---

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Woonzorgcentra Senior Assist - Stopzetting activiteiten

Begin maart 2018 kregen we de melding dat rusthuisuitbater Senior Assist zijn activiteiten in België wil stopzetten. In totaal heeft dit een impact op 2300 bewoners verdeeld over heel België. In Vlaanderen telt Senior Assist 1017 plaatsen. Senior Assist is een van de grotere private spelers binnen de markt van de woonzorgcentra. Momenteel voert Senior Assist over deze uitverkoop gesprekken met concurrent Senior Living Group, waarbij wordt gegarandeerd dat deze beslissing geen invloed zal hebben op de bewoners en medewerkers.

In de commissie hadden we al een uitvoerige gedachtewisseling over de overnames binnen de sector van de woonzorgcentra. Deze nieuwste ontwikkeling zorgt wel voor een extra dimensie. Of het één geval betreft dan wel een probleem is in de sector, is de vraag.

1. Kan de minister een laatste stand van zaken geven rond de toestand van Senior Assist?
2. Heeft de minister garanties gekregen dat er geen impact zal zijn voor de bewoners en medewerkers in Vlaanderen? Hoe zal hij dit blijven opvolgen?
3. Had de minister reeds eerder signalen ontvangen dat Senior Assist zijn activiteiten zou stopzetten? Heeft hij hierop geanticipeerd?
4. Kan de minister de golf van faillissementen en overnames binnen de woonzorgsector schetsen en de tendensen toelichten?

ANTWOORD

op vraag nr. 450 van 18 april 2018

van **LIES JANS**

---

1. Via een persmededeling heb ik ook kennis genomen van het feit dat Senior Assist op een bijzondere ondernemingsraad op 15 maart 2018 aan de directies en vakbonden aangekondigd heeft om opnieuw gesprekken aan te gaan met Senior Living Group, over een overname van de meerderheid van de resterende exploitaties van Senior Assist in België. Ook voor de enkele voorzieningen die buiten de scope van de gesprekken met Senior Living Group vallen, zou een overnemer worden gezocht. Er wordt geconcludeerd dat met deze beslissing binnenkort een einde zou komen aan de operationele activiteiten van Senior Assist in België, maar dat de vastgoedontwikkeling, die steeds een sterkte geweest is van de groep, in eigen handen zou blijven. Deze overnamegesprekken zijn voor zover ik weet momenteel nog steeds lopende. In dit verband kan ik ook verwijzen naar het gegeven dat in 2017 reeds 16 woonzorgcentra en groepen van assistentiewoningen van Senior Assist overgenomen werden door de Senior Living Group, waarvan 8 in Vlaanderen gelegen zijn. Omdat Senior Living Group al een belangrijke speler op de Belgische markt is, was hierbij voorafgaand de goedkeuring van de Raad van Mededinging vereist.
2. Op 25 maart 2018 hebben wij via mail van dhr. Bart Vanderschrick, CEO van de groep, bevestiging gekregen dat de continuïteit van de kwaliteit van de zorg en ondersteuning aan de bewoners en de tewerkstelling van de medewerkers zal gevrijwaard blijven in de resterende exploitaties in Vlaanderen en dit voor de periode tot de overdracht aan een nieuwe exploitant. Ongeacht de geplande overnames van de exploitatie van de betrokken voorzieningen wordt de naleving van de erkenningsvoorwaarden in desbetreffende voorzieningen verder opgevolgd door het agentschap Zorg en Gezondheid en de afdeling Zorginspectie van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Indien hierbij vaststellingen zouden gebeuren waaruit zou blijken dat de continuïteit van de zorg- en dienstverlening in het gedrang zou komen, wordt de uitbater van de voorziening door het agentschap aangemaand om de vastgestelde tekorten te verhelpen. Indien aangewezen kan Zorginspectie nogmaals lang gaan om na te gaan of de vastgestelde tekorten effectief verholpen zijn. Dit is trouwens de gebruikelijke werkwijze bij alle door Vlaanderen erkende woonzorgcentra.
3. Reeds van bij de eerste signalen eind 2016 toen er vragen gesteld werden met betrekking tot de risico's verbonden aan de onderliggende financiering van de groep, heb ik, in samenspraak met mijn administratie, proactief een aantal initiatieven genomen om de potentiële risico's en mogelijke scenario's in kaart te brengen. Ik verwijs in dit verband naar het verslag van de actuele vragen 382 en 383 d.d. woensdag 31 mei 2017. Tijdens deze zitting heb ik ook aangegeven dat er reeds begin 2017 juridisch nagegaan werd wat de mogelijke gevolgen van een falings of vereffening zouden kunnen zijn voor alle betrokkenen en wat de mogelijke opties zouden kunnen zijn. Ook werd door de financiële sectie van de afdeling Zorginspectie begin 2017 de boekhouding van de uitbatende rechtspersonen aan een onderzoek onderworpen. Een financieel herstelplan werd aansluitend hierop ook opgevraagd door het agentschap Zorg en Gezondheid. Met betrekking tot het ingestuurde herstelplan werden vervolgens

ook bijkomende vragen om verdere informatie aan Senior Assist gesteld. Senior Assist heeft hierbij steeds de nodige medewerking verleend.

Ook werd door Zorginspectie in betrokken voorzieningen nagegaan of de continuïteit van de zorg- en dienstverlening gegarandeerd was. Hieromtrent werden geen noemenswaardige vaststellingen gedaan.

Op verschillende momenten zijn er in 2017 ook vergaderingen geweest met de vertegenwoordigers van Senior Assist, met de Zorginspectie en het agentschap Zorg en Gezondheid, en mijn kabinet. Op al die vergaderingen is gesproken over de financiële situatie, waarbij uiteraard zeer veel aandacht geschonken werd aan en gevraagd voor de continuïteit van de werking, de zorg en de kwaliteit van het leven van de bewoners.

Op donderdag 3 mei 2017 heeft er een overleg plaats gehad met een vertegenwoordiging van de Zorginspectie, Agentschap Zorg en Gezondheid, mijn kabinet en Senior Assist. Uit dit gesprek hebben we vernomen dat de overnamegesprekken nog lopende zijn. De vertegenwoordiger van Senior Assist bevestigde formeel dat nog de continuïteit van de zorg- en dienstverlening van de bewoners, noch de tewerkstelling van de medewerkers in het gedrang komen.

4. De afgelopen jaren heeft zich een trend richting schaalvergroting gemanifesteerd. Heel wat woonzorgcentra hebben de krachten gebundeld binnen diverse vormen van samenwerking of in een fusie. Ook internationale, beursgenoteerde commerciële zorgactoren hebben hun intrede in deze sector gedaan. Binnen de lokale besturen stellen we daarnaast een trend tot het verzelfstandigen van de woonzorgcentra vast, al of niet in combinatie met thuiszorg, via de oprichting van publiekrechtelijke of privaatrechtelijke verenigingen, namelijk zorgbedrijven. We stellen echter geen golf van faillissementen vast.

Zowel bij de publieke, for profit als social-profit woonzorgcentra hebben zich de afgelopen jaren dan ook verregaande samenwerkingsverbanden, overnames en fusies voorgedaan.

Woonzorgcentra ingebed in grotere groeperingen of samenwerkingsverbanden van zorg creëren schaalvoordelen door het bundelen van krachten, wat hun de mogelijkheid biedt om meer inhoudelijke expertise in te kopen, alsook stevig in te zetten op kostenefficiëntie. Zij kunnen een beroep doen op betaalde professionele bestuurders. We stellen echter ook vast dat de grootschalige structuren, die vaak verbonden zijn met deze groeperingen, aan complexiteit toenemen en niet altijd even transparant zijn. Er zijn bijvoorbeeld initiatiefnemers die in de exploitatie van het woonzorgcentrum het juridisch statuut van een vereniging zonder winstoogmerk aannemen, maar in de onderliggende structuren een aantoonbaar commercieel, winstgevend oogmerk hebben.

Ook bij de verzelfstandiging van openbare woonzorgcentra dient de bestuurlijke en financiële transparantie gevrijwaard te blijven.

Er wordt vastgesteld dat bij een grotere marktwerking, dus een grotere verscheidenheid aan initiatiefnemers en consolidatie van woonzorgcentra in grote groepen de overheid moet toezien op de transparantie met betrekking tot de inzet van de publieke middelen en de duurzaamheid van het zorgaanbod en dit zo veel mogelijk via de bestaande kanalen. Deugdelijk bestuur en financiële transparantie voor alle initiatiefnemers zijn essentieel om continuïteit en kwaliteit van het wonen, zorg en ondersteuning te kunnen waarborgen, ook op langere termijn.

De invulling van het deugdelijk bestuur kan aangepast zijn naargelang van de grootte en rekening houdend met de specifieke eigenschappen van het juridisch statuut van het woonzorgcentrum, maar de transparantie voor de Vlaamse overheid is essentieel. In dit kader verwijs ik u ook naar de aanbevelingen deugdelijk bestuur in welzijns- en zorgorganisaties voor profit- en socialprofitorganisaties van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin die met de stakeholders werden ontwikkeld en bekendgemaakt in 2016.

De conceptnota 'Residentiële ouderenzorg: een échte thuis voor kwetsbare personen. Een stevige uitdaging voor de samenleving én zorgaanbieders', werd ondertussen na advies van de Ouderenraad, de strategische adviesraad (SAR) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), definitief door de Vlaamse Regering op 30 maart 2018 goedgekeurd. In de tekst hiervan wordt aangekondigd dat we met de sector, gelet op de evoluties ter zake, een aantal bijkomende garanties willen afspreken en maatregelen willen nemen op het vlak van beheer van de woonzorgcentra en ook andere erkende zorg- en welzijnsvoorzieningen.

In die nota worden dan ook verschillende thema's geformuleerd op het vlak van de financiële soliditeit en risicobeheersing van een voorziening, alsook de bedrijfscontinuïteit, de kwaliteit en de integriteit van aandeelhouderschap/bestuurders/begunstigden en leiding, de transparantie met betrekking tot groepsstructuren en relaties tussen entiteiten van een groep of met dienstverleners, het aantoonbaar maken dat cliënten en/of mantelzorgers minstens worden geïnformeerd over beleidsbeslissingen die hun aanbelangen en, waar mogelijk en relevant, ook hierbij worden betrokken.

In de nota kunt u lezen dat dit concreet betekent dat in overleg met de sector een regelgevend kader wordt betracht dat voorziet in garanties en maatregelen op het vlak van beheer en financiële weerbaarheid van de woonzorgvoorzieningen, waartoe het woonzorgcentrum behoort. De soort en het aantal maatregelen opgelegd in dit kader zullen afhankelijk zijn van de grootte van de voorziening en met respect voor de diversiteit in juridische organisatiestatuten en hieraan gekoppelde wettelijke kader. Deze basisprincipes werden ondertussen opgenomen in het geactualiseerde Woonzorgdecreet waarvan het voorontwerp op 20 april 2018 principieel door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Over dit voorontwerp van decreet wordt het advies ingewonnen van de SAR WGG, de SERV, de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de Vlaamse ouderenraad en de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.